

STADGAR

**STIFTELSEN
NATUR & KULTUR**

STADGAR
FÖR
Stiftelsen
Natur & Kultur

§ 1 *Ändamål*

Stiftelsen Natur & Kultur, vilken skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser, har till ändamål och uppgift att fortsätta den under firma Natur & Kultur bedrivna verksamheten samt att med hjälp av de medel som kunna komma att stå till stiftelsens disposition genom denna verksamhet, bidra till och verka för nedan omnämnda kulturella och allmännyttiga ändamål, ävensom för främjande av andra ideella syften.

I första hand skall stiftelsen utgiva större och mindre böcker, vilka ha till syfte att främja landets näringsliv och kulturella utveckling jämte allmänbildningen överhuvud inom ämnesområdena psykologi, pedagogik, filosofi, moral- och religionskunskap, historia, litteratur- och konsthistoria, skönlitteratur, politik och statskunskap, matematik, naturvetenskap, geografi, medicin, handel, ekonomi, teknik m.fl. Den ekonomiska vinst som kan uppstå på utgivandet av sådana verk till utförsäljningspriser, kalkylerade enligt inom bokförlagsrörelse gängse principer, skall användas till utgivning av andra böcker till reducerade priser för att åstadkomma större spridning av desamma och erbjuda möjlighet även för mindre bemedlade att förvärva dem. Sådana böcker skola genom sitt innehåll bland annat motverka totalitära idéer och statsskick samt främja politisk och ekonomisk frihet. De skola sålunda verka för världsmoral, mellanfolkligt samförstånd, världsfederation och världsfred, fri handel och

frihet från statlig inblandning i näringslivet eller den enskildes ekonomi, internationell valuta etc.

Förutom till detta ändamål kunna stiftelsens medel användas för bidrag utöver statliga sådana till utgivande av doktorsavhandlingar och andra vetenskapliga verk. Stiftelsen må vidare utbetala understöd till behövande vetenskapliga forskare ur stiftelsens vinstmedel.

En grundprincip för stiftelsens utgivareverksamhet skall vara att ingen bok bör utgivas som ej är värd att inbindas. I regel kunna därför bridehandböcker och kriminalromaner ej komma ifråga.

§ 2 Förvaltning

Stiftelsens styrelse skall ha sitt säte i Stockholm, och ledamot kan endast den vara som är svensk medborgare och har sitt hemvist i Sverige.

Styrelsen skall bestå av minst åtta, högst nio personer, nämligen verkställande direktören för förlaget, en representant för förlagets personal, en jurist, som fungerar som sekreterare samt därjämte högst sex ledamöter, vilka representera följande ämnesområden: psykologi, pedagogik, filosofi, moral- och religionskunskap, historia, litteratur- och konsthistoria, skönlitteratur, politik och statskunskap, matematik, naturvetenskap, geografi, medicin, handel, ekonomi, teknik m.fl. Samma person inom styrelsen kan representera flera ämnesområden i den mån han äger nödiga kvalifikationer härför. Vidare äger styrelsen ur förlagets personal utse en biträdande sekreterare med yttranderätt men ej rösträtt.

Till styrelseledamot må icke utses person, som till någon av styrelsens övriga ledamöter står i sådant släktskapsförhållande, som enligt svensk lag utgör domarjäv.

För alla styrelseledamöter gäller att då styrelseledamot uppnått 72 års ålder, utträder eller avlider, styrelsen utser

efterträdare, varvid styrelsen har att tillse att ovan angivna kunskaps- och intresseområden förbliva representerade.

Skulle samtliga styrelseledamöter avgå, utan att efterträdare utsetts, skall efterträdare utses av Svenska Akademien.

Skulle styrelseledamot genom lagakraftvunnen dom bli förklarad skyldig till grovt vanhedrande handling, eller skulle styrelseledamot uppenbarligen motarbeta stiftelsen genom att verka för åskådningar eller syften, som stå i strid mot dem stiftelsen skall hävda, må sådan styrelseledamot uteslutas ur styrelsen. För uteslutning erfordras dock enhälligt beslut av de styrelseledamöter, mot vilka anklagelse för dylik handling icke riktas.

Valet av den person som förlagets personal inom sig utser som sin representant i styrelsen skall ske med slutna sedlar vid sammanträde, till vilket alla röstberättigade anställda äro personligen kallade. Röstberättigad är den som varit anställd tre år i förlagets tjänst. Det är angeläget att representanten äger ingående kännedom om förlagets syften, strävanden och inre byggnad. Mandatet gäller ett år i sänder. Nyval förättas årligen före maj månads utgång.

§ 3

Styrelsen utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

Styrelsen är beslutför därest minst $\frac{2}{3}$ av ledamöterna äro tillstädes. Vid lika röstetal gäller den mening som biträdes av verkställande direktören för förlaget utom i frågor som gälla honom personligen, där han icke är berättigad deltaga i omröstningen. Då är ordförandens röst utslagsgivande.

Styrelseledamot äger ej deltaga i omröstning beträffande fråga rörande avtal mellan honom och stiftelsen eller avtal mellan tredje man och stiftelsen, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot stiftelsens.

Vad sålunda sagts äge motsvarande tillämpning beträffande gåva från stiftelsen, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten, verkställande direktören eller tredje man.

§ 4

Styrelsen utser vid uppkommande ledighet verkställande direktör för förlaget.

Styrelsen skall dessutom inom sig eller förlagets personal årligen utse tre personer, vilka skola stå till verkställande direktörens förfogande i form av ett råd, som sammankallas exempelvis en gång i veckan för genomgång av aktuella ekonomiska och övriga spörsmål för förlaget. Minst två av rådets ledamöter skola väljas bland förlagets personal.

Förlagets verkställande direktör arbetar självständigt inom ramen för stiftelseurkunden och styrelsens direktiv med undantag för sådana fall där ovan stadgade jävsbestämmelser mot honom äga tillämpning, då särskilt uppdrag av styrelsen erfordras. Det åligger verkställande direktören att vid ordinarie styrelsesammanträde senast den sista april varje år för styrelsen framlägga berättelse över näst föregående års verksamhet jämte fullständig bokslut. Dessa handlingar skola i duplicerat skick ha tillställts samtliga styrelseledamöter i samband med kallelsen till ordinarie styrelsesammanträde minst 14 dagar före det sammanträdet avhållles.

§ 5

Det åligger styrelsen att hålla ordinarie sammanträde två gånger varje år, ett under våren och ett under hösten, samt att inställa sig till extra sammanträde när ordföranden, verkställande direktören för förlaget eller minst två ledamöter i övrigt det påkallar. Ersättning till styrelsen utgår med 1.000 (ettusen) kronor per år och ledamot jämte ersättning för

indexökning utöver 25,7 %. Ersättning utgår icke till styrelseledamot, som är heltidsanställd i förlaget.

§ 6

Styrelsen äger besluta huru firmateckning skall ske.

§ 7 *Revision och ansvar*

Stiftelsens räkenskaper skola årligen, efter räkenskapsårets utgång, sammanförda i fullständigt bokslut och åtföljda av verkställande direktörens förvaltningsberättelse, för granskning överlämnas till en av styrelsen utsedd auktoriserad revisor. Efter fullgjord granskning av stiftelsens medel och räkenskaper skall revisorn med bestämd tillstyrka eller avstyrka om ansvarsfrihet för verkställande direktören förelägga medlemmarna av stiftelsens styrelse revisionsberättelse, som i avskrift skall tillställas var och en av dessa.

Vid ifrågasatt eller förslag om vägrad ansvarsfrihet skall revisorn så snart ske kan hos ordföranden påfordra styrelsens sammankallande samt inför denna framlägga sina anmärkningar och förslag till åtgärder för rättelse. För sin verksamhet skall revisorn uppbära skäligt arvode.

Stiftelsen Natur & Kultur

Ovanstående stadgar är hämtade ur Johan Hanssons stiftelseurkund av den 17 december 1947, vilken reviderats den 2 september 2008. Stadgarna utgavs i augusti 1996 och reviderades 2 september 2008. Denna utgåva är från juni 2010.

PRISER

KULTURPRISET Natur & Kulturs största och mest anrika pris är Kulturpriset, som har delats ut årligen sedan 1974. Prissumman är i nuläget 300.000 kronor och ges till en eller flera personer som har gjort en väsentlig insats på kulturområdet. Förutom pengarna och äran får varje vinnare bronsskulpturen »Kunskapens träd« av konstnären Ernst Nordin. Priset, som delas ut av styrelsen, kan ges till personer inom en mängd olika yrken; som författare, publicister, regissörer, fotografer, konstnärer, journalister, artister, koreografer och vetenskapsmän.

LÄRARPRISET Natur & Kulturs Lärarpris instiftades 1997 och har utdelats med en prissumma på 150.000 kronor. Natur & Kulturs Lärarpris vill ge stöd och bekräftelse till lärare som genom goda exempel inspirerar andra.

JOHAN HANSSON-PRISSET Hösten 2008 instiftades ett helt nytt pris med syfte att ytterligare befästa stiftelsens ambition att »understödja och uppmuntra samhällsdebatten«. Priset på 100.000 kronor ska årligen tilldelas en skribent som bidragit till diskussion av samtidens viktiga frågor. Det är för att belöna och uppmuntra den kritiska reflektionen och debatten som stiftelsen delar ut Johan Hansson-priset. Författare till böcker utgivna av Natur & Kultur kan ej tilldelas priset.

ÖVERSÄTTARPRISET Svenska Akademien delar varje år ut Natur & Kulturs översättarpris, som omfattar två pris om 40.000 kronor vardera.

STIPENDIER

POSTDOKTORALA STIPENDIER Sedan flera decennier har Stiftelsen Natur & Kultur bidragit med forskningsstipendier till svenska forskare. Varje år utdelas tre postdoktorala stipendier på mellan 300.000 och 400.000 kronor till av styrelsen utsedda forskningsinriktningar.

JOHAN HANSSON-STIPENDIET Sveriges största litterära pris är Augustpriset, till vilket sex författare varje år nomineras i tre kategorier. De av förlagets författare som har nått den ärofulla nomineringen tilldelas Johan Hansson-stipendiet på 20.000 kronor som delas ut i samband med Augustgalan.

Den 25 juni 1947 – till Bokförlaget Natur & Kulturs 25-årsjubileum – instiftade förlagets grundare, Johan Hansson, Stiftelsen Natur & Kultur. Med rötter i folk-rörelserna under det tidiga 1900-talet och med starka upplevelser av kampen mot nazism och andra totalitära strömningar i en nära samtid var det självklart att dels framhäva folkbildningen som en grundstomme, och dels ställa krav på att stiftelsen skulle »motverka totalitära idéer och statsskick samt främja politisk och ekonomisk frihet«.

Avsättningen av det kapital som under årens lopp har ackumulerats används för att stärka och uppmuntra egna och andras initiativ som ligger i linje med stiftelseurkundens intentioner. Stiftelseformen gör Natur & Kultur till en unik, oberoende kraft inom svensk bokbransch. Utan privata ägare och oberoende av andra etablerade maktsfärer kan stiftelse och förlag vara en aktiv och självständig aktör. Stiftelsen fortsätter också att arbeta för att efterleva de ideella målsättningar dess grundare formulerade.

STIFTELSEN NATUR & KULTUR
KARLAVÄGEN 31
BOX 27 323, 102 54 STOCKHOLM
TEL 08-453 86 00
ORG.NR 802000-3813
INFO@NOK.SE WWW.NOK.SE